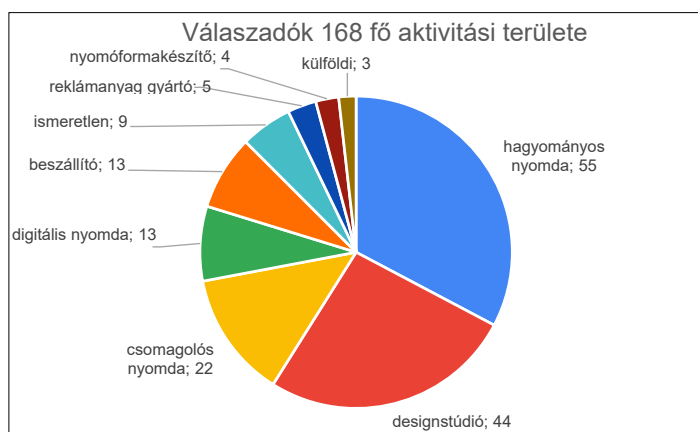

A koronavírus-járvány hatása a nyomdaiparra

ELEMZÉS A LÁTLELET 1. FELMÉRÉS ALAPJÁN

Fábián Endre

Online felmérésünk első részében bemutattuk a 168 válaszadó összesített válaszát, most pedig a válaszokat a válaszadók összetétele szerint elemezzük. Az elemzésben értelemszerűen nem szerepelnek azok a cégek, akik a felmérésben anonimok akartak maradni, a három külföldi vállalkozás adatai, a reklámanyaggyártók és a beszállítók adatai. Ez utóbbiak azért nem, mert a válaszadók száma olyan kicsi, hogy a minta nem lenne reprezentatív sem.

Jelentős számú designstúdió töltötte ki kérdőívünket. Ezek egy része egyben nyomdai dealer is, nehéz meghatározni a pontos számukat, hiszen szinte minden designstúdió nyomdai megrendelő is egyben, de hozzávetőlegesen

a rendelkezésre álló információk alapján azt lehet mondani, hogy egynegyedük inkább közvetítéssel foglalkozik, míg háromnegyedük inkább tervezéssel, előkészítéssel. Viszont a válaszok trendjében nincs különbség.

Arra a kérdésre a válaszuk nem meglepő, hogy csökkent-e a megrendelésük állománya, mindegyik igennel válaszolt, sőt 90%-uk jelentős visszaesésről számolt be. Sajnos a nyomdaipar reklámmarketinggel foglalkozó ágazatát súlyosan érintette a COVID-19, ugyanis egyrészt a rengeteg esemény elmaradása jelentős igényvisszaesést okozott, másrészt a megbízók kevésbé fókuszálnak most a marketingtevékenységükre.

Miben várják ők a segítséget? A szöveges válaszokat kategorizáltuk, és az oldal alján lévő táblázatban összesített eredményt kaptuk.

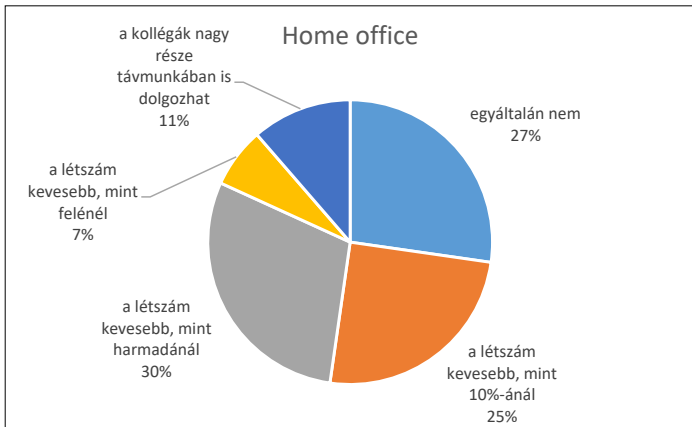
A fizetési morálra nem panaszkodnak a designstúdiók, itt alapanyag-probléma a válaszadók felénel lépett fel.

A „home office” lehetőségre meglehetősen meglepő válaszokat kaptunk.

Ez szerint a válaszadók fele gyakorlatilag nem számol a „home office” lehetőségével. Jellemzően kis létszámú cégekről van szó, így a 10% alatti érték is gyakorlatilag nulla. Ez két szempontból érthető:

A válaszadók által kért segítség az államtól

Járulék csökkentése, felfüggesztése	33 db	75%
Bértámogatás, elsősorban a munkavállalók megtartása érdekében	15 db	34%
Likviditás segítése, főképp további hiteltámogatással és a lízingköltségek befagyasztásával	7 db	16%
Adóhatáridők rugalmasságának bevezetése (adóstop, adómoratórium)	6 db	14%
Különféle adókedvezmények	5 db	11%

len. Ez a jellegű munka leginkább végezhető távolról és ennek a technikai lehetőségei is alapvetően adottak (vagy akár haza is lehet vinni a gépet). Másrészt a vállalkozók jelentős része nem számol azzal a rizikóval, hogy ha a csapatában netán fertőzés lép fel, akkor számottevő létszámnak karanténba kell vagy illik menni.

A válaszadók 86%-a tervezi a *munkaórák csökkentését*, 68%-a létszámcsökkentést tervez, míg *csaknem fele a teljes leálláson gondolkodik*. A létszámcsökkentésben a válaszadók zömében 1-3 főben gondolkodnak, ami azért nem meglepő, mert a válaszadó cégek átlagléttszáma 5 fő.

A válaszadók fele a bezárást is fontolgatja

Létszám vonatkozásában nominálisan nehéz nyilatkozni, mert a válaszadók fele vagy

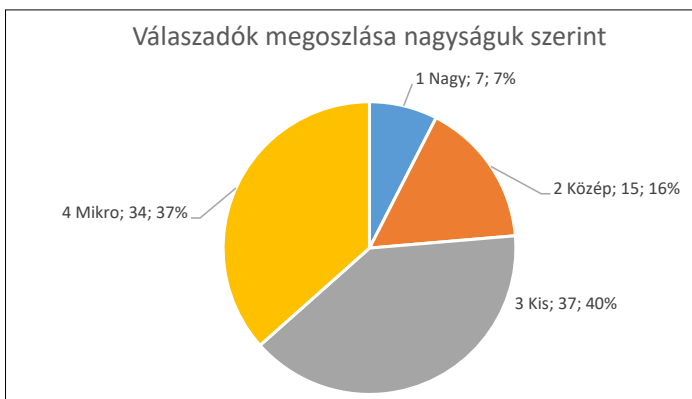
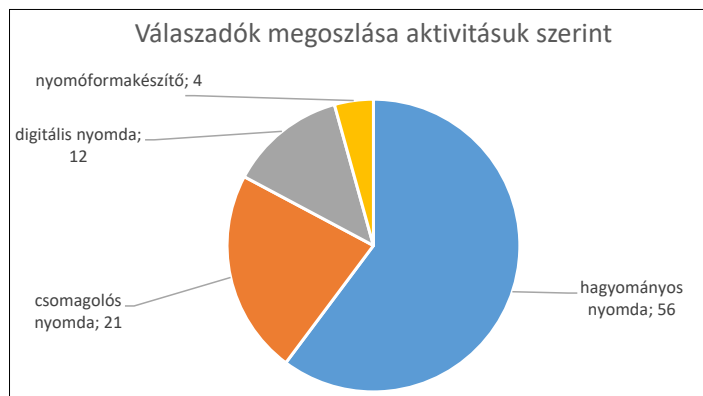
2019-ben indult, vagy 0-ás létszámot jelent a statisztikákban, továbbá a reklámstúdiók számáról sincs megbízható adatunk.

Most nézzük a nyomdákat!

A nyomdákat az aktivitásuk szerint négy kategóriába soroltuk:

1. nyomóforma-készítők,
2. digitális nyomdák,
3. hagyományos terméket előállító nyomdák,
4. nyomtatott csomagolóanyagokat előállító nyomdák.

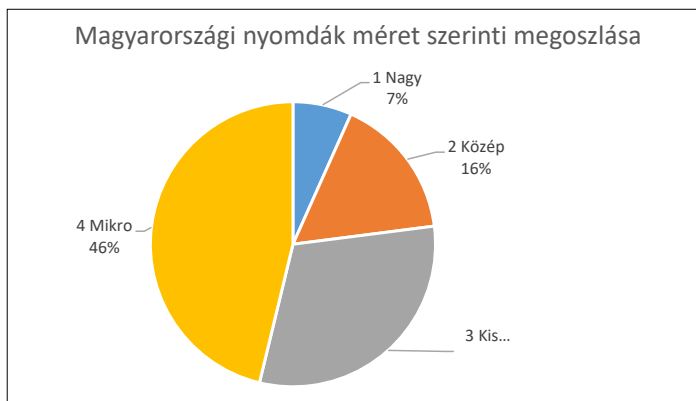
(Ez utóbbinál azokat a cégeket, amik hagyományos termékeket is és csomagolóanyagot is előállítanak, a jelentősebb volumen szerint kategorizáltuk.)

Ha megnézzük a hazai nyomdaipar megoszlását nagyság szerint, nagyon hasonló képet kapunk, tehát ebből a szempontból a válaszadók, mint minta, nagyságrendileg releváns.

Ha a válaszadók forgalmi összértékét nézem, már nem ilyen egyértelmű a képlet. A hazai nyomdaipar kibocsátása hagyományos termékből közel 180 Mrd Ft, a válaszadó hagyományos terméket gyártó

Magyarországi nyomdák méret szerinti megoszlása

nyomdák árbevétele 83 Mrd Ft, azaz a termék-előállítás értéke szerint kb. az ipar 50%-a válaszolt így, ez az ő válaszuk a felmérésben is releváns.

Viszont a válaszadó csomagoló nyomdák forgalma csak 51 Mrd Ft, ami a hazai 280 Mrd-os forgalomnak csupán a 18%-a, így ezek a válaszok csak mintaként értékelhetők. Miután a válaszadó csoport nem tudatosan, hanem véletlenszerűen (önkéntesen) választódott ki, így a minta reprezentatívának sem mondható, de azért ezt a csoportot is kiértékeljük.

A digitális nyomdákra és a formakészítő cégekre jelenleg nincs országos forgalmi gyűjtésünk, így összehasonlító adatot sem tudunk adni.

Most nézzük a válaszokat!

A megrendelések volumenére vonatkozóan elég egyértelmű a kép:

Az elvárt intézkedések a teljes csoportra vonatkozóan

Járlék csökkentése, felfüggesztése	71 db	76%
Bértámogatás, elsősorban a munkavállalók megtartása érdekében	27 db	29%
Likviditás segítése, főképp további hiteltámogatással és a lízingköltségek befagyasztásával	15 db	16%
Adóhatáridők rugalmasságának bevezetése (adóstop, adómoratórium)	16 db	17%
Különféle adókedvezmények	11 db	12%

Ezek a válaszok önmagukért beszélnek. A válaszokat az oldal alján lévő táblázatban találják.

A fizetési morállal kapcsolatosan a válaszadók fele nem lát változást, a másik felénél pedig romlott a helyzet, de a válaszadók csoportosítása szerint nincs releváns különbség.

Az alapanyag-ellátással kapcsolatosan a válaszok hasonlóak, itt a válaszadók kicsit több mint fele lát ellátási problémát

A „home office” lehetőségre adott válaszok

Egyáltalán nem	20
A létszám kevesebb, mint 10%-ánál	50
A létszám kevesebb, mint harmadánál	14
A létszám kevesebb, mint felénél	7
A kollégák nagy része távmunkában is dolgozhat	2

- 1 A digitális nyomdák szinte kivétel nélkül jelentős csökkenésről számolnak be.
- 2 A formakészítő cégek szintű csökkenésről beszélnek, itt a mérték nem jelentős.
- 3 A hagyományos terméket előállító nyomdák csupán 7%-a mondja azt, hogy az igények nem csökkentek és csupán egy cég riportol növekedésről. Tehát itt is egyértelmű a csökkenés.
- 4 A csomagolóanyag-gyártóknál pedig a helyzet fordított. 14% csökkenésről, míg a többi cég növekedésről vagy változatlan igényről beszél.

és szintén nem releváns a csoportok közti különbség.

Itt sincs nagy eltérés a nyomdák csoportjai között. Itt figyelembe kell venni azt is, hogy ki hogyan értelmezte a kérdést. Ugyanis a nyomdagépet jellemzően nem lehet „home office”-ből üzemeltetni, még a kicsit sem, tehát nem tudjuk, hogy ki az, aki a teljes létszámra gondolt, ki az, aki csak az irodai alkalmazottakra. Így a felső szélsőértékes számok (hogy a kollégák nagy része távmunkában dolgozhat avagy a fele, de több mint a harmada mehet „home office”-

ba), látva a válaszadók tevékenységét, egyértelműen csak a fehérgalléros állományra vonatkozik. A nagy tömeg, azaz 50 válaszadó vélhetően már csak a fehérgallérosokra gondol. *Az egyáltalán nem válasz egyértelmű és érthetetlen.*

A munkaórák számának csökkentését a válaszadók 74%-a tervezi, a válaszadók aránya teljesen párhuzamos a megrendelések mennyiségének változásával, ami evidens.

A válaszadók 70%-a tervez létszámcsökkentést. A válaszadók zömében párhuzamban állnak azokkal, akik a munkaórák csökkenését tervezik.

Nyolc olyan válaszadó van, aki létszámcsökkentést tervez, de a munkaórák számát nem kívánja csökkenteni, ami elég

érthetetlen, mert ez azt jelentené, hogy kevesebb létszámmal kívánják fenntartani ugyanazt a munkaórát, sőt ebből öt válaszadónál növekedett a volumenigény. Ez ugye csak hatékonyságnöveléssel érhető el.

A válaszadók közül van 12 olyan, aki a munkaórák számát szeretné csökkenteni, de a létszámot nem. Itt mindegyik válaszadó a megrendelések csökkenéséről számol be.

Akik a munkaórák számát nem kívánják csökkenteni, zömében a létszámot sem akarják csökkenteni és szinte egyiknek sincs problémája a rendelésállománnyal.

Harminc válaszadó gondolkodik a *létszámleépítésben*, a válaszadók vonatkozásában ez *12%-os létszámleépítést jelen-*

tene, a leépítendő létszám és ezen vállalkozások összlétszáma tekintetében.

A teljes leállás gondolatát a válaszadók 20%-a vette latba. Valamennyi válaszadónál a rendelésállomány jelentősen csökkent. A válaszadók által képviselt vállalkozások által foglalkoztatottak teljes létszámát tekintve (4260) 5%-os létszámleépítést jelentene az ágazatban, ami az alkalmazottak számának 13,5%-os ideiglenes leépülését jelentené. Ha ehhez hozzáveszem a létszámleépítési tervet, amely a nem teljes leállásban gondolkozóknál van, akkor ez a szám 16,5%-ra növekszik, azaz 700 ember veszítheti el a munkahelyét a válaszadóknál, ami a teljes nyomdaiparra kivetítve hozzávetőlegesen 2000 kolléga.

A „home office” nemcsak hátrányokkal jár, túl az idő- és költségtakarékosságon, segít, sőt rákényszerít arra, hogy kimozduljunk komfortzónánkból. A ScrollMAX „home office” alkalmazása most éppen kapóra jött, hiszen a legtöbb gyártmánygazda, adminisztrációt végző kolléga otthonról dolgozva számos olyan már régebb óta meglévő funkciót fedezett fel és használt, mint pl. az e-táska.

Menet közben derül ki, hogy a megrendelő változtatást akar vagy újabb információk birtokába jutotunk, ami beavatkozást igényel a termelésben? Nem kell a gépterembe szaladgálni, átírni a munkatáska utasításait, elég az e-táskában módosítani és egy telefonhívás, ha mindenképp hallani akarjuk kedvenc gépmesterünk hangját.

